TẠP CHÍ NGHIÊN CỨU
PHẬT HỌC
CƠ QUAN NGÔN LUẬN CỦA TRUNG ƯƠNG GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM
ISSN: 2734-9195

“Cơn bão” thuế quan và lái thuyền chính niệm

ISSN: 2734-9195 14:39 04/04/2025

Nếu doanh nghiệp và nhà nước giữ được tâm thế chính niệm, trí tuệ và từ bi, thì dù “bão thuế” có mạnh đến đâu, chiến thuyền kinh tế Việt Nam vẫn có thể vững vàng xa khơi.

***Ngày 02/04/2025**, chính quyền Tổng thống Mỹ Donald Trump công bố chính sách thuế quan mới, theo đó, Mỹ sẽ áp thuế cơ bản 10% đối với hàng nhập khẩu từ tất cả các quốc gia và vùng lãnh thổ trên thế giới từ ngày 05/04 và áp các mức thuế đối ứng khác nhau với từng đối tác thương mại kể từ ngày 09/04 (theo giờ Mỹ).*

***Theo biểu đồ mức thuế đối ứng** được ông Donald Trump giơ cao khi phát biểu tại Nhà Trắng, Mỹ sẽ áp thuế 34% đối với hàng nhập khẩu từ Trung Quốc, 20% đối với Liên minh châu Âu (EU), 25% đối với Hàn Quốc, 24% đối với Nhật Bản.*

***Tại khu vực Đông Nam Á**, Thái Lan bị áp thuế 36%, tiếp theo là Indonesia 32%, Malaysia 24%, Philippines 17%, Singapore 10%.*

***Và riêng với Việt Nam mức thuế đối ứng được nâng lên 46%**. Đây là con số cao nhất trong số các đối tác thương mại của Mỹ, phản ánh mối lo ngại về thặng dư thương mại giữa hai nước.*

(Ảnh: Internet)

Quyết định này tạo nên những lo lắng nhất định trong giới đầu tư và cộng đồng doanh nghiệp, khi hàng hóa xuất khẩu, nhất là từ khu vực FDI (đầu tư trực tiếp nước ngoài) sẽ bị đội giá, giảm sức cạnh tranh, ảnh hưởng đến tăng trưởng GDP và thu hút vốn đầu tư nước ngoài.

Chính sách này dường như ngay lập tức gây ảnh hưởng đến doanh nghiệp xuất khẩu, tác động đến chuỗi cung ứng, tăng giá thành hàng hóa và tạo ra những thách thức mới cho nền kinh tế Việt Nam.

Tuy nhiên, nhớ lời dức Phật từng dạy: “Thế gian vô thường, mọi sự thay đổi, không gì cố định” (Kinh Tăng Chi Bộ). Đối diện với biến động, nếu chỉ hoảng loạn và phản ứng theo cảm tính, ta sẽ mất đi cơ hội chuyển hóa nghịch duyên thành thuận duyên. Đây chính là lúc cần vận dụng Chính kiến, Chính tư duy và Chính tinh tấn để giữ vững bản lĩnh và xác định con đường phát triển nền kinh tế tự lực - tự chủ, đa dạng hóa và linh động trong các sự cố để chuyển nguy thành cơ.

Chính kiến - Thấy rõ bản chất vô thường trong kinh tế

Sự biến động về thuế quan không phải lần đầu xảy ra. Trước đây, Mỹ từng áp thuế cao đối với nhiều mặt hàng từ Trung Quốc, Ấn Độ và thậm chí cả EU. Đặc biệt, trong giai đoạn 2018-2020, cuộc chiến thương mại Mỹ - Trung đã khiến nhiều ngành hàng toàn cầu lao đao.

(Ảnh: Internet)

Nhận thức đúng về bản chất vô thường của kinh tế sẽ giúp ta không bị cuốn theo tâm lý hoang mang. Nếu nền kinh tế Việt Nam phụ thuộc quá nhiều vào thị trường Mỹ, thì đây là cơ hội để tái cấu trúc, đa dạng hóa thị trường, nâng cao giá trị nội địa.

Giải pháp theo Chính kiến

Chủ động chuyển hướng xuất khẩu sang các thị trường khác như EU, ASEAN, Trung Đông và Ấn Độ.

Tăng cường các hiệp định thương mại song phương và đa phương để giảm phụ thuộc vào một đối tác duy nhất.

Nâng cấp tiêu chuẩn hàng hóa để đáp ứng yêu cầu cao hơn từ thị trường quốc tế, tránh rủi ro bị áp thuế cao.

Chính tư duy - Nghĩ đúng để hành động đúng

Một người có Chính tư duy không chỉ thấy khó khăn trước mắt, mà còn nhìn ra hướng đi lâu dài. Thay vì tập trung vào tổn thất, chúng ta cần quán chiếu:

Vì sao Việt Nam bị áp thuế cao hơn các nước khác?

Đây có phải là dấu hiệu cảnh báo về mô hình tăng trưởng dựa quá nhiều vào xuất khẩu?

Liệu đây có thể là thời điểm để thúc đẩy chuyển đổi công nghệ, tăng giá trị sản phẩm, thay đổi chiến lược kinh doanh?

Trả lời phỏng vấn báo chí về vấn đề này, TS. Lê Duy Bình, chuyên gia kinh tế, nhận định rằng: "Sắc thuế này không phải là vĩnh viễn và không xuất phát từ môi trường đầu tư tại Việt Nam. Việt Nam cần chủ động nâng cao năng lực sản xuất trong nước, tránh phụ thuộc quá mức vào khu vực FDI".

Do vậy, nếu biết tận dụng cơ hội để cải thiện môi trường kinh doanh, hoàn thiện chính sách thu hút đầu tư và cải cách thể chế, Việt Nam hoàn toàn có thể biến "nguy" thành "cơ".

Giải pháp theo Chính tư duy

Tăng đầu tư vào công nghệ, chuyển đổi số và sản xuất thông minh.

Phát triển thương hiệu "Made in Vietnam" thay vì chỉ làm gia công.

Thúc đẩy chuỗi cung ứng nội địa, giảm nhập khẩu nguyên liệu đầu vào để hạn chế bị Mỹ coi là "quốc gia trung gian" của Trung Quốc.

Chính tinh tấn - Nỗ lực đúng hướng

Trong Kinh Pháp Cú có dạy: "Không có gì khó đối với người kiên trì, giống như nước nhỏ giọt có thể khoét mòn đá". Thay vì phản ứng tiêu cực, doanh nghiệp và các chính sách kinh tế cần có sự tinh tấn bền bỉ, kiên trì điều chỉnh chiến lược để thích nghi cùng những biến đổi đổi.

(Ảnh: Internet)

Việc Mỹ áp thuế cao có thể khiến một số doanh nghiệp gặp khó khăn ngắn hạn, nhưng nếu có sự chuẩn bị tốt, nền kinh tế Việt Nam có thể phát triển bền vững hơn trong dài hạn.

Giải pháp theo Chính tinh tấn

Chủ động đối thoại, đàm phán với phía Mỹ để điều chỉnh mức thuế trong tương lai.

Nâng cao năng lực cạnh tranh của doanh nghiệp trong nước, giảm phụ thuộc vào các công ty FDI.

Ứng dụng AI, tự động hóa trong sản xuất để nâng cao hiệu quả và giảm chi phí.

Ứng xử bằng Từ - Bi - Trí - Dũng

Phật pháp không chỉ là triết lý về tâm linh, mà còn là kim chỉ nam ứng xử trong kinh doanh và đời sống chính trị. Bốn đức tính Từ - Bi - Trí - Dũng có thể giúp Việt Nam đối diện với thách thức thuế quan một cách khôn ngoan và hiệu quả.

+ *Từ:* Không phản ứng tiêu cực, mà duy trì quan hệ hợp tác lâu dài với Mỹ.

+ *Bi:* Quan tâm đến tác động của chính sách thuế đối với doanh nghiệp và người lao động, đề xuất hỗ trợ hợp lý.

+ *Trí:* Phân tích sâu xa nguyên nhân bị áp thuế, từ đó đưa ra giải pháp đúng đắn.

+ *Dũng:* Dám đổi mới mô hình kinh tế, thay vì lệ thuộc vào xuất khẩu giá rẻ.

Chèo lái con thuyền kinh tế bằng chính niệm

Mỗi biến động thương mại là một thử thách, nhưng cũng là một cơ hội. Nếu hành động trong tỉnh thức, nhìn xa trông rộng, quyết tâm đổi mới, nền kinh tế Việt Nam không những vượt qua được sóng gió thuế quan, mà còn có thể phát triển mạnh mẽ hơn trong tương lai.

Hãy nhớ rằng, đức Phật từng truyền dạy: “Gió không thể làm rung chuyển núi đá. Khen chê, được mất không thể làm lay động người an trú chính niệm”.

Nếu doanh nghiệp và nhà nước giữ được tâm thế chính niệm, trí tuệ và từ bi, thì dù “bão thuế” có mạnh đến đâu, chiến thuyền kinh tế Việt Nam vẫn có thể vững vàng xa khơi.

Tác giả: **Thường Nguyên**